

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีทันตสุขภาพดีปราศจากโรคในช่องปากย่อมส่งผลให้มีสุขภาพอนามัยที่ดี ปากเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญต่อทุกชีวิต และปากเป็นจุดเริ่มต้นของทางเดินอาหารเข้าสู่ร่างกาย โดยมีฟันทำหน้าที่ในการเคี้ยวอาหาร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นตลอดชีวิต สุขภาพช่องปากเป็นตัวบ่งชี้ถึงสุขภาพร่างกาย ถ้าสุขภาพช่องปากไม่ดีเคี้ยวอาหารไม่ได้ ร่างกายจะได้รับอาหารที่มีประโยชน์ไม่เพียงพออาจส่งผลให้เกิดโรคขาดสารอาหารได้ โรคที่เกิดขึ้นในช่องปาก เช่น โรคฟันผุเป็นโรคที่ไม่สามารถหายเองได้ ยังคงเป็นปัญหาเรื้อรัง ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่โรคร้ายแรงที่ต้องการรักษาอย่างรีบด่วนและไม่ทำให้เสียชีวิต แต่เป็นภัยที่คุกคามบั่นทอนสุขภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ สังคมของประชาชนทุกกลุ่มอายุ ถ้ามีฟันผุในช่องปากจะทำให้เป็นที่กักเก็บเชื้อโรคเกิดการอักเสบและติดเชื้อเรื้อรัง แพร่กระจายไปยังระบบต่าง ๆ ของร่างกายนำไปสู่โรคอีกหลายโรค เช่น โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหาร ระบบการขับถ่าย โรคกระดูก เยื่อหุ้มสมองอักเสบ โรคลิ้นหัวใจรั่ว โรคหัวใจรูห์มาติก โรคติดเชื้อทางไต ตาอักเสบ ไพรองมูกอักเสบ เป็นต้น ทางด้านจิตใจทำให้สุขภาพจิตไม่ดี ขาดความมั่นใจในตนเอง อารมณ์เสีย โมโหง่าย หงุดหงิด เนื่องจากความเจ็บป่วยทางด้านเศรษฐกิจทำให้เสียเวลา สูญเสียค่าใช้จ่าย (เจด โนม วัฒนานะ, 2541, หน้า 3)

ปัญหาสุขภาพช่องปากเป็นปัญหาที่พบได้ตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้ใหญ่ โดยเฉพาะปัญหาโรคฟันผุ ซึ่งพบได้ทั้งฟันน้ำนมและฟันแท้ ปัจจุบันพบว่าโรคฟันผุในเด็กมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเริ่มตั้งแต่เด็กก่อนวัยเรียน ฟันน้ำนมเป็นฟันชุดแรกที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตเด็กก่อนวัยเรียน ถ้าเด็กก่อนวัยเรียนมีฟันผุและลุกลามทำให้เกิดอาการปวด บวม เคี้ยวอาหารไม่ได้มีผลเสียต่อสุขภาพร่างกายส่งผลต่อภาวะโภชนาการอาจเป็นโรคขาดสารอาหารและส่งผลต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ทำให้การเจริญเติบโตของเด็กลดลงตามจำนวนฟันผุที่เพิ่มขึ้น โดยในเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการจะพบฟันผุมากกว่าเด็กปกติ (วรวรรณ หนึ่งคำจก, 2544, หน้า 5) ทั้งนี้เด็กก่อนวัยเรียนเป็นวัยแห่งการเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์และสติปัญญา การที่จะทำให้เด็กเติบโตอย่างมีคุณภาพต้องได้รับการดูแลสุขภาพให้สมบูรณ์แข็งแรง ซึ่งสุขภาพช่องปากเป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งทำให้เด็กสามารถบริโภคอาหารได้ครบถ้วนตามหลักโภชนาการเพื่อให้สามารถนำไปสร้างเสริมร่างกายให้เติบโตแข็งแรงและมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ วัยเด็กนับเป็นวัยของการพัฒนาที่มีความสำคัญที่สุดของชีวิต ทั้งนี้จากการค้นคว้าทางจิตวิทยา พบว่า ความสำเร็จในชีวิต

มนุษย์ ตลอดจนความแตกต่างด้านบุคลิกภาพลักษณะในวัยผู้ใหญ่ล้วนแต่มีรากฐานที่ได้รับมาจากวัยเด็กทั้งสิ้น ดังนั้นการเลี้ยงดูของมารดา การบริโภคอาหารที่เหมาะสมและมีประโยชน์ต่อร่างกาย การดูแลสุขภาพพรางกายให้สมบูรณ์แข็งแรง ตลอดจนการดูแลทันตสุขภาพ โดยเฉพาะการแปรงฟัน มีความสำคัญต่อการป้องกันโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียนอย่างมาก

สาเหตุการเกิดโรคฟันผุส่วนใหญ่ในเด็กก่อนวัยเรียนมีผลมาจากการดูแลทันตสุขภาพเด็กของผู้ปกครองโดยตรง มารดาเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเลี้ยงดูเด็กในปกครอง พฤติกรรมที่มีอิทธิพล และมีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคฟันผุ ได้แก่ การบริโภคอาหาร การแปรงฟัน การใช้ฟลูออไรด์ การตรวจฟัน การพบทันตบุคลากร (ทิพย์วรรณ กลิ่นศรีสุข, 2541, หน้า 16) จากการศึกษาสถานการณ์การเลี้ยงดูเด็กของมารดาที่มีผลต่อภาวะโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียนพบว่า การไม่แปรงฟันหรือแปรงฟันไม่มีประสิทธิภาพในเด็กเล็กมีความสัมพันธ์กับอุบัติการณ์ของการเกิดฟันผุในฟันน้ำนมอย่างชัดเจน การแปรงฟันด้วยยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ สามารถป้องกันฟันผุได้ระหว่างร้อยละ 16 - 56 ประสิทธิภาพการแปรงฟันยังขึ้นกับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความถี่และช่วงเวลาของการแปรงฟัน การที่พ่อแม่หรือผู้ใหญ่มีส่วนช่วยในการแปรงฟัน การแปรงฟันโดยมีผู้ควบคุม ความร่วมมือในการทำควาสะอาดฟันของเด็ก และที่สำคัญที่สุดคือ การแปรงฟันด้วยยาสีฟันที่มีฟลูออไรด์ (ชนิษฐพร บุญเจริญ และกัลยา อรุณแก้ว, 2535; ชัยยุทธ ศิริวิบูลย์กิติ, สุณี วงศ์คงคาเทพ, ชาญชัย พรทองประเสริฐ, อาภาพร โพธิ์วัฒน์ และภัทรธีรา บุญถ้ำ, 2537) นอกจากนี้ยังพบว่าการเกิดโรคฟันผุในฟันน้ำนมของเด็กเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูบุตรที่ไม่ถูกต้องได้แก่ การให้เด็กกินน้ำอัดลม และขนมกรอบตั้งแต่อายุไม่ถึง 1 ปี ไม่เคยทำความสะอาดฟันให้เด็กอายุ 2 - 3 ปี เลย (สุวิภา อนันต์ธนสวัสดิ์ และสถาพร ม่านไข่มุก, 2535, หน้า 209-218) ดังนั้นการป้องกันการเกิดโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียนโดยวิธีการใดวิธีหนึ่งเพียงอย่างเดียวมักไม่ได้ผล จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายปัจจัย เพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการปรับปรุงพฤติกรรมสุขภาพ เช่น พฤติกรรมการกิน พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากส่วนบุคคล เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมที่มารดาควรให้ความสนใจและใส่ใจอย่างยิ่ง คือ การแปรงฟันให้เด็กหรือ การแปรงฟันซ้ำให้เด็กหลังจากเด็กแปรงฟันเอง มารดาส่วนใหญ่คิดว่าเด็กควรแปรงฟันเอง ซึ่งยังเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง เพราะเด็กก่อนวัยเรียนที่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่างแรกเกิดถึงอายุ 5 ปีนั้น ยังมีพัฒนาการทางร่างกายที่ไม่สมบูรณ์เพียงพอต่อการดูแลสุขภาพอนามัยในช่องปากของตนเองได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากกล้ามเนื้อแขนและมือของเด็กยังเจริญไม่เต็มที่ทำให้แปรงฟันได้ไม่สะอาดฉะนั้นการแปรงฟันควรเป็นหน้าที่หนึ่งของมารดาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการเลี้ยงดูบุตร หรือถ้าปล่อยให้เด็กแปรงฟันเองมารดาต้องแปรงซ้ำจนกว่าเด็กจะอายุ 7 ปีขึ้นไป (อัมพช อินทรประสงค์, 2537, หน้า 63) การขาดการทำความสะอาดช่องปากเด็กที่เหมาะสมทำให้เกิดฟันผุได้ง่ายขึ้น

(วิภาพร ล้อมสิริอุดม, 2545, หน้า 1) การที่เด็กมีฟันผุหรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับการดูแลเอาใจใส่ของ มารดาหรือผู้ปกครองเป็นสำคัญ การที่มารดาแปรงฟันให้เด็ก อายุที่เริ่มแปรงฟันให้เด็กและสภาวะ ทันตสุขภาพของมารดามีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน (ชนัชร บุญเจริญ และกัลยา อรุณแก้ว, 2535)

จังหวัดนครราชสีมา ได้มีการสำรวจสภาวะทันตสุขภาพในกลุ่มเด็กอายุ 5 ปี เป็นครั้งแรก เมื่อปี 2547 พบว่า เด็กอายุ 5 ปี ปราศจากฟันผุร้อยละ 5.9 ส่วนในปี 2548 - 2551 พบว่าเด็กอายุ 5 ปี ปราศจากฟันผุร้อยละ 5.8, 5.3, 9.6 และ 6.4 ตามลำดับ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา, 2551) นั่นคือมีฟันผุร้อยละ 94.1, 94.2, 94.7, 90.4 และ 93.6 ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า กลุ่มเด็กอายุ 5 ปี ในจังหวัดนครราชสีมาอัตราการเกิดโรคฟันผุนั้นมีค่าค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับเป้าหมายของ แผนพัฒนาทันตสาธารณสุข ฉบับที่ 9 ที่กำหนดเป้าหมายไว้ร้อยละ 20 ของเด็กไทยที่มีอายุ 5 - 6 ปี ควรปราศจากโรคฟันผุ (ฟันผุได้ไม่เกินร้อยละ 80) ซึ่งถือว่าอยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วงเป็นอย่างมาก ต่อการเกิดฟันผุในฟันแท้ต่อไปในอนาคต ถึงแม้ว่าโรคฟันผุจะเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ ทั้งการใช้มาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพโดยทันตบุคลากร เช่น การใช้สารฟลูออไรด์ หรือการใช้สาร เคลือบหลุมร่องฟัน รวมทั้งการดูแลป้องกันด้วยตนเอง ทั้งในการดูแลทันตสุขภาพและการเลือกรับประทานอาหารที่มีความเสี่ยงน้อยต่อการเกิดโรคฟันผุ แต่ในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียนนั้นยังเป็กลุ่ม ที่ต้องการความดูแลจากมารดาในการทำควาสะอาดช่องปาก รวมทั้งการเลือกรับประทานอาหาร และเครื่องดื่ม ตลอดจนการพาเด็กไปพบทันตบุคลากรเพื่อป้องกันและรักษาปัญหาทันตสุขภาพด้วย แต่จากการแพร่เข้ามาของแบบแผนวิถีชีวิตอย่างวัฒนธรรมตะวันตกได้นำความเจริญและ วิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี เข้ามา และจากความก้าวหน้าทางการสื่อสารต่างๆเหล่านี้ ส่งผล ทางอ้อมให้เกิดความนิยมในการบริโภคอาหารจำพวกแป้งและน้ำตาลสูงขึ้น ขณะเดียวกันก็มี พัฒนาการของขนมหวานในรูปแบบที่หลากหลายของอาหารว่างและเครื่องดื่มผ่านการโฆษณาชวน เชื่อทางสื่อโทรทัศน์ในรายการต่าง ๆ ที่เด็กกลุ่มนี้ชอบดู สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้พฤติกรรม การบริโภคอาหารของเด็กเปลี่ยนไป ซึ่งพบว่าการบริโภคอาหารดังกล่าวจะส่งผลทำให้เกิดฟันผุได้ โดยง่าย และเนื่องจากสภาพเงื่อนไขของบริบททางสังคมเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งได้ทำให้แบบแผนและภาวการณ์ดำรงชีพของประชาชนเปลี่ยนแปลง ทำให้มารดาจำนวนมาก ต้องมุ่งหาเลี้ยงชีพและทำงานนอกบ้านจึงไม่สามารถเลี้ยงดูบุตรได้เอง หรือมีเวลาเลี้ยงดูบุตรน้อยลง ต้องอาศัยผู้อื่นช่วยเลี้ยงแทน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของการเลี้ยงดู โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กก่อนวัย เรียนดังกล่าว และยังหากมารดาละเลยการดูแลทันตสุขภาพ และไม่ได้ให้ความสนใจในการตรวจ สุขภาพช่องปาก หรือการไปรับการรักษาและป้องกันทางทันตกรรมให้แก่เด็กแล้วนั้น ยิ่งจะส่งผล ให้เด็กมีปัญหาทันตสุขภาพขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาฟันผุ

จากที่กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่า การดูแลทันตสุขภาพของเด็กก่อนวัยเรียน จึงขึ้นอยู่กับ การดูแลของมารดาเท่านั้น ในปัจจุบันยังไม่มีโครงการใดที่เน้นการให้ความรู้ในการดูแลทันตสุขภาพเด็กแก่มารดาอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาว่าในปัจจุบันนี้มารดาของเด็กก่อนวัยเรียนมีพฤติกรรมในการช่วยดูแลทันตสุขภาพของบุตรได้ดีเพียงใด และสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีผลกระทบต่อ การเกิดโรคฟันผุของเด็กหรือไม่เพียงใด ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้มาประมวล เพื่อวางแผนเป็นแนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการดูแลทันตสุขภาพบุตรแก่มารดาและ หาวิธีการแก้ไขและป้องกันปัญหาโรคฟันผุในกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียนต่อไป

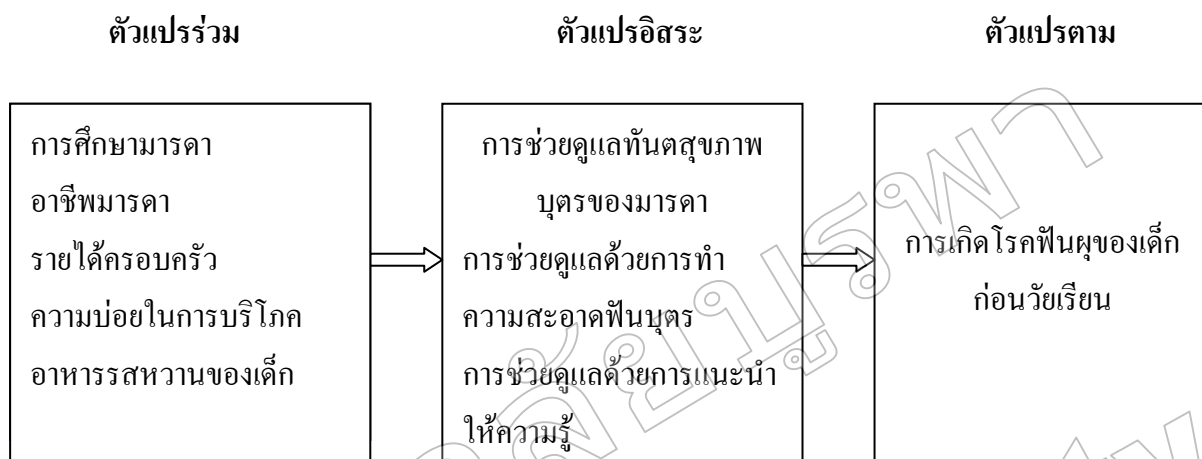
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาการช่วยดูแลทันตสุขภาพบุตรของมารดาที่เป็นเด็กก่อนวัยเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาการช่วยดูแลทันตสุขภาพบุตรของมารดาที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมี การศึกษามารดา อาชีพมารดา รายได้ครอบครัว และความบอ้ยในการบริโภคอาหารรสหวานของเด็ก เป็นตัวแปรร่วม

สมมติฐานของการวิจัย

การช่วยดูแลทันตสุขภาพบุตรของมารดามีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบภาวะการเกิดโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน
2. ทำให้ทราบถึงการช่วยเหลือทันตสุขภาพบุตรของมารดามีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของบุตรที่เป็นเด็กก่อนวัยเรียน หรือไม่ อย่างไร
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการหาแนวทางการกำหนดกลวิธีในการดำเนินงานส่งเสริมและหาวิธีการแก้ไขป้องกันปัญหาโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียน
4. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนจัดกิจกรรมการดูแลสุขภาพบุตรแก่มารดา
5. นำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุในเด็กก่อนวัยเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการช่วยเหลือทันตสุขภาพของมารดาที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ประชากร คือนักเรียนอนุบาล 2 ในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เก็บข้อมูลโดยตรวจการเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียนและส่งแบบสอบถามให้มารดาเด็กตอบ ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนมิถุนายน 2552 โดยมีตัวแปรอิสระที่ศึกษา คือ การช่วยเหลือทันตสุขภาพบุตรของมารดา ประกอบด้วย การช่วยเหลือด้วยการทำความสะอาดฟัน และการช่วยเหลือด้วยการแนะนำให้

ความรู้แก่บุตร ตัวแปรตาม คือ การเกิดโรคฟันผุของเด็กก่อนวัยเรียน ตัวแปรร่วม คือ การศึกษา มารดา อาชีพมารดา รายได้ครอบครัว และความบ่งชี้ในการบริโภคอาหารรสหวานของเด็ก

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษา คือ เด็กก่อนวัยเรียน แต่ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ มารดา เนื่องจากเด็กยังมีอายุน้อย ทำให้ไม่สามารถตอบแบบสอบถามเองได้
2. ข้อมูลการบริโภคอาหารรสหวานของเด็กก่อนวัยเรียนที่ได้มาจากการสอบถามมารดาเป็นผู้ตอบนั้น อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความจำ เพราะเป็นการถามแบบย้อนหลัง
3. การวัดการเกิดโรคฟันผุ เป็นข้อมูลการตรวจฟันผุอุด ถอนในครั้งเดียว โดยนำมารวมเป็นการวัดภาวะฟันผุในปัจจุบัน จึงไม่สามารถระบุวันเวลาที่ฟันผุในฟันซี่นั้น ๆ ได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การช่วยเหลือทันตสุขภาพบุตร หมายถึง การช่วยเหลือด้วยการทำความสะอาดฟัน และช่วยเหลือด้วยการแนะนำให้มีความรู้แก่บุตร

การช่วยเหลือด้วยการทำความสะอาดฟัน หมายถึง การแปรงฟันให้บุตร ช่วงเวลาในการแปรงฟันให้บุตร การใช้แปรงสีฟันและยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ในการแปรงฟันให้บุตร วิธีการแปรงฟันให้บุตร และเวลาที่ใช้ในการแปรงให้บุตร

การช่วยเหลือด้วยการแนะนำให้มีความรู้ หมายถึง การสอนหรือฝึกให้ลูกแปรงฟันเอง การตรวจดูความสะอาดของช่องปากและฟันให้บุตร การตรวจดูฟันผุในช่องปากให้บุตร การบอกหรือแนะนำให้ลูกหลีกเลี่ยงการกินอาหารรสหวานที่เป็นอันตรายต่อฟัน เช่น ท็อฟฟี่ ช็อกโกแลต น้ำหวาน น้ำอัดลม การบอกหรือแนะนำให้ลูกกินอาหารจำพวกผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ นม ไข่ ที่เป็นประโยชน์ต่อฟัน และการบอกให้บุตรแปรงฟันหรือบ้วนปากหลังกินอาหารหรือขนม

การบริโภคอาหารรสหวาน หมายถึง ความบ่งชี้ในการบริโภคอาหารรสหวาน 9 ชนิด ได้แก่ ลูกอมหรือท็อฟฟี่ น้ำหวาน ไอศกรีม นมเปรี้ยว โรตีสีไส้มขันทวน้ำตาล ช็อกโกแลต ขนมปาร์ตี้อเลอบการเมล อมยิ้ม และชูกัส ในรอบ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมาของเด็กก่อนวัยเรียน

รายได้ครอบครัว หมายถึง รายได้ที่ได้จากการประกอบอาชีพประจำและอาชีพเสริมของบุคคลในครอบครัว

การเกิดโรคฟันผุ หมายถึง สภาวะฟันน้ำนมในช่องปากที่มีภาวะฟันผุ ฟันอุด และฟันถอน ตั้งแต่ 1 ซี่ขึ้นไป

ฟันผุ (dt) หมายถึง ฟันที่เห็นเป็นรอยสีดำหรือเทาอยู่ตามร่องฟัน หรือฟันที่เห็นเป็นรูผุชัดเจน ทั้งนี้รวมทั้งฟันผุลุกลามและฟันผุไม่ลุกลาม

ฟันไม่ผุ หมายถึง ฟันที่ไม่มีการผุ ฟันที่ไม่มีการอุด และฟันที่ไม่ต้องถูกถอน

ฟันอุด (ft) หมายถึง ฟันที่ได้รับการอุดแล้ว โดยรวมทั้งฟันอุดแล้วยังผุ และฟันอุดแล้วไม่ผุ

ฟันถอน (mt) หมายถึง ฟันที่หายไปจากตำแหน่งในช่องปาก

ดัชนีฟันผุ (dmft) หมายถึง ผลรวมของฟันผุ ฟันอุด ฟันถอน โดยคิดจากจำนวนนักเรียนที่ได้รับการตรวจทั้งหมด ซึ่งจะรวมทั้งนักเรียนที่ฟันไม่ผุและฟันผุ

เด็กก่อนวัยเรียน หมายถึง นักเรียนอนุบาล 2 โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

มารดา หมายถึง มารดาของบุตรที่เรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 1 ยกเว้นศูนย์การศึกษาพิเศษ